

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУГАЙЦІВ АБЕРДИН-АНГУСЬКОЇ ПОРОДИ

С. В. Торбенко, аспірант, Сумський національний аграрний університет

Приведені результати експериментальних досліджень з вивчення забійних та м'ясних якостей бугайців абердин-ангуської породи вирощених у зоні Полісся і забитих у віці 18 місяців.

Ключові слова: бугайці, забійні та м'ясні якості, абердин-ангуська

Поки що наразі традиційним джерелом отримання яловичини в Україні є, головним чином, тварини молочних та, меншою мірою, молочно-м'ясних порід, які в обсязі виробництва м'яса займають 45,4% [3]. Разом з тим з часом попит у суспільстві зростає на високоякісне м'ясо, яке відрізняється соковитістю, мраморністю з високими смаковими якостями, тоді як яловичина від тварин молочних та молочно-м'ясних порід не задовольняє цим вимогам. Тому вирішити проблему виробництва високоякісної та недорогої яловичини можна як за рахунок чистопородного розведення поголів'я спеціалізованих м'ясних порід, так і за використання помісних тварин, отриманих у результаті схрещування місцевої молочної породи з бугаями м'ясних порід.

Наявність на території Полісся природних сіножатей та пасовищ зумовлює розвиток спеціалізованого м'ясного скотарства, тому перспективним напрямом ПрАТ "Райз-Максимко" у цьому регіоні є розведення однієї з найпоширеніших у світі м'ясних порід – абердин-ангуської. У зв'язку з цим вивчення забійних та м'ясних якостей абердин-ангуських бугайців є наразі вмотивованим і актуальним питанням.

Матеріал та методи досліджень. Вирощування бугайців абердин-ангуської породи проведено в умовах ПСП "Гошівське" Овруцького району Житомирської області, що входить до складу ПрАТ "Райз-Максимко".

Контрольний забій піддослідних бугайців

($n=6$) проводили у 18-ти місячному віці за методикою ВНІМС [2]. Для вивчення м'ясних якостей напівтуші тварин розділяли на п'ять анатомічних частин: шийну – по останньому шийному хребцю; плече-лопаткову – по контуру лопатки від ліктьового горба по прямій лінії до верхнього кута лопатки; спинно-реброву з грудиною – по останньому ребру; поперекову з паховою – по останньому поперековому хребцю; тазостегнову (кульшову) з двома хвостовими хребцями згідно за відповідною методикою [1]. Експериментальні дані опрацьовували методами біометричної статистики на ПЕОМ за формулами Н.А. Плохинського [4].

Результати досліджень. Про те, що зона Полісся є одним із найкращих регіонів України для розведення спеціалізованих м'ясних порід свідчать дані державного племінного реєстру. Із 56,2 тис. загальної кількості племінних тварин м'ясних порід України, 33,3 тис. голів була зосереджена у зоні Полісся, серед яких абердин-ангус займав 35,1% [5]. Проблеми пошуку резервів збільшення виробництва яловичини, особливо покращання її якості важливого значення набувають у нових технологічних умовах господарювання.

Оцінка результатів контрольного забою бугайців абердин-ангуської породи показала відмінні показники передзабійної маси – 481,3 кг, що становило за середньодобовим приростом живої маси за весь період відгодівлі у середньому 880 г (табл. 1).

Таблиця 1

Результати контрольного забою бугайців абердин-ангуської породи, $M \pm m$

Ознака	$M \pm m$	$C_v, \%$
Передзабійна маса, кг	$481,3 \pm 2,21$	1,1

Маса парної туші, кг	288,8 ± 4,26	3,6
Вихід парної туші, %	60,0 ± 0,75	3,1
Маса внутрішнього жиру-сирцю, кг	10,9 ± 0,60	13,4
Вихід внутрішнього жиру-сирцю, %	2,26 ± 0,13	13,8
Забійна маса, кг	299,7 ± 4,55	3,7
Забійний вихід, %	62,2 ± 0,83	3,3

Маса парної туші бугайців становила в середньому 288,8 кг, що є достатньо високим показником для породи цього типу продуктивності, або це становить за виходом у відносних величинах 60,0%.

Відомо, що м'ясні якості тварин великої рогатої худоби істотним чином лімітуються виходом внутрішнього жиру-сирцю, через те, що на кожний лишній кілограм жиру необхідно затратити значно більше кормів чим на виробництво одиниці м'якотної частини туші. За цією ознакою бугайці абердин-ангуської породитакож не відрізнялися великою величиною як за абсолютним показником маси на рівні 10,9 кг, так і за відносним – 2,26%

Оцінка показників забійної маси істотно

характеризує м'ясні якості тварин. За результатами наших досліджень показник забійної маси бугайців становив у середньому 299,7 кг, а оцінка за забійним виходом тварин характеризувалася достатніми, як для тварин спеціалізованого м'ясного типу продуктивності, показником (62,2%).

Ознаки морфологічного складу туші, які визначаються за кількісними та якісними показниками у співвідношенні окремих анатомічних її частин, відносяться до основних чинників, які у повній мірі характеризують м'ясну продуктивність худоби. Результатами оцінки морфологічного складу туш бугайців абердин-ангуської породи наведені у табл. 2 як у кількісному, так і відносному виразах, табл. 2.

Таблиця 2

Морфологічний склад анатомічних частин туші бугайців абердин-ангуської породи, М ± m

Анатомічна частина туші	маса, кг	% до маси туші
Шийна	40,2 ± 0,75	13,9 ± 0,21
у т.ч.: м'якоть	35,4 ± 0,73	12,2 ± 0,20
кістки	3,9 ± 0,05	1,4 ± 0,03
сухожилки	0,9 ± 0,06	0,3 ± 0,02
Плече-лопаткова	55,0 ± 1,51	19,0 ± 0,27
у т.ч.: м'якоть	45,3 ± 0,92	15,7 ± 0,13
кістки	8,5 ± 0,32	2,9 ± 0,10
сухожилки	1,2 ± 0,13	0,4 ± 0,04
Спинно-реброва	81,8 ± 0,95	28,4 ± 0,30
у т.ч.: м'якоть	65,1 ± 0,49	22,6 ± 0,25
кістки	14,3 ± 0,28	4,9 ± 0,08

сухожилки	$2,4 \pm 0,15$	$0,8 \pm 0,05$
Поперекова	$36,0 \pm 0,43$	$12,5 \pm 0,15$
у т.ч.: м'якоть	$30,4 \pm 0,42$	$10,6 \pm 0,16$
кістки	$4,6 \pm 0,31$	$1,6 \pm 0,09$
сухожилки	$1,0 \pm 0,11$	$0,3 \pm 0,03$
Кульшова	$75,8 \pm 1,35$	$26,2 \pm 0,25$
у т.ч.: м'якоть	$64,3 \pm 1,26$	$22,3 \pm 0,24$
кістки	$10,0 \pm 0,29$	$3,5 \pm 0,09$
сухожилки	$1,5 \pm 0,13$	$0,52 \pm 0,05$

Однією із найважчих анатомічних частин туші виявилась спинно-реброва. За абсолютною та відносною до загальної маси туші вагою частина склала відповідно – 81,8 кг та 28,4% з самим високим виходом м'якітної частини – 65,1 кг та 22,6%.

Наступна за масою анатомічна частина – тазостегнова, або кульшова з масою відрубу (75,8 кг, абр 26,2%) з високим виходом м'якоті (64,3 кг, або 26,2%), це на 6 кг менше у порівнянні з відрубом спинно-ребрової частини.

Найбільший відсоток м'якітної частини у порівнянні з загальною масою отримано з шийного відрубу, оскільки різниця між відсотком загальної маси шийної частини до виходу із нього м'якішу становила 1,7%. На другому місці в аналогічному порівнянні поперекова частина, у якої різниця між масою відрубу та виходом із нього м'якоті становила 1,9%. Хоча у відрубках поперекова частина разом із паховою займає у загальній масі туш бугайців найменший відсоток (10,6%), або лише 36,0 кг, проте вихід м'якоті у співвідношенні до кісток та сухожилок у межах поперекової частини виявився достатньо високим і становив за даними оцінюваної породи 84,4%.

Висновки. Бугайці абердин-ангуської породи, вирощені в умовах Полісся, характеризуються високими забійними та м'ясними якостями. У віці 18-ти місяців забійний вихід відповідно становив 62,2 %. Найвищий вихід м'якітної тканини одержано із шийної та поперекової частин туші.

Список використаної літератури:

1. *Забійні якості великої рогатої худоби* / Г.Т.Шкурін, О.Г.Тимченко, Ю.В.Вдовиченко. – К.: Аграрна наука, 2002. – 50 с.
2. *Методические рекомендации по оценке мясной продуктивности и качества мяса убойного скота.* – Оренбург : ВНИИМС, 1984. – 58 с.
3. *Перспективи української м'ясної ...* / І. Гузев, Ю. Вдовиченко, О. Чиркова [та ін.] // Тваринництво України. – 2007. - № 2. – С. 55 - 57.
4. *Плохинский Н. А.* Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 256 с.
5. *Шаран П. І.* Породний склад, продуктивність і концентрація племінної великої рогатої худоби м'ясних порід України / П. І. Шаран, І. В. Гузев, М. С. Судовцов, М. О. Рогових // Тезиси докл. міжд. науково-практ. конф., посвященної 60-летию зоотехнической науки Беларуси. – Жодино. – 2009. – С. 169-170.

Торбенко С.В. МЯСНАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ БЫЧКОВ АБЕРДИН-АНГУССКОЙ ПОРОДЫ

Приведены результаты экспериментальных исследований по изучению убойных и мясных качеств бычков абердин-ангусской породы, выращенных в зоне Полесья и убитых в возрасте 18 месяцев.

Ключевые слова: бычки, убойные и мясные качества, абердин-ангусская

TORBENKO S.V. MEAT EFFICIENCY BULLS OF ABERDIN-ANGUS BREED

The results of experimental researches are resulted on the study of for slaughter and meat qualities of bull-calves of aberdin-angusbreed, reared in the area of Poles'ya and killed in age 18 months.

Keywords: bull-calves, for slaughter and meat qualities, aberdin-angus

Дата надходження в редакцію: 08.12.2013 р.

Рецензент: доктор с.-г. наук, професор Л. М. Хмельничий

